

El FLEQUER lleidatà

Revista mensual, propietat i portantveu de la Federació de Industrials Flequers de la Província de Lleida
S'envia gratis als pastissers i fabricants de farines de la província i entitats del ram, de Catalunya
Redacció i Administració: Major, 92 - Circol Mercanlll - Lleida ♦ Per anuncis demanar preus i condicions

¡Flequers! ¡Pastelers!

USANT LA LLEVADURA PREMSADA
MÀRCA "DANUBIO"

REDUREU A TRES HORES EL TEMPS
===== DE CADA FORNADA =====

Es la més antiga i la de millor
qualitat :-: Es la preferida per
tots els bons forners

Economitzareu diners, treball i
obtindreu el pa immillorable

Fabricada per "UNION ALCOHOLERA ESPAÑOLA"

ENCARRECS PER LLEIDA I SA PROVINCIA
ANTONI LLORET - Fusteria - LLEIDA

TELEFON Núm. 271

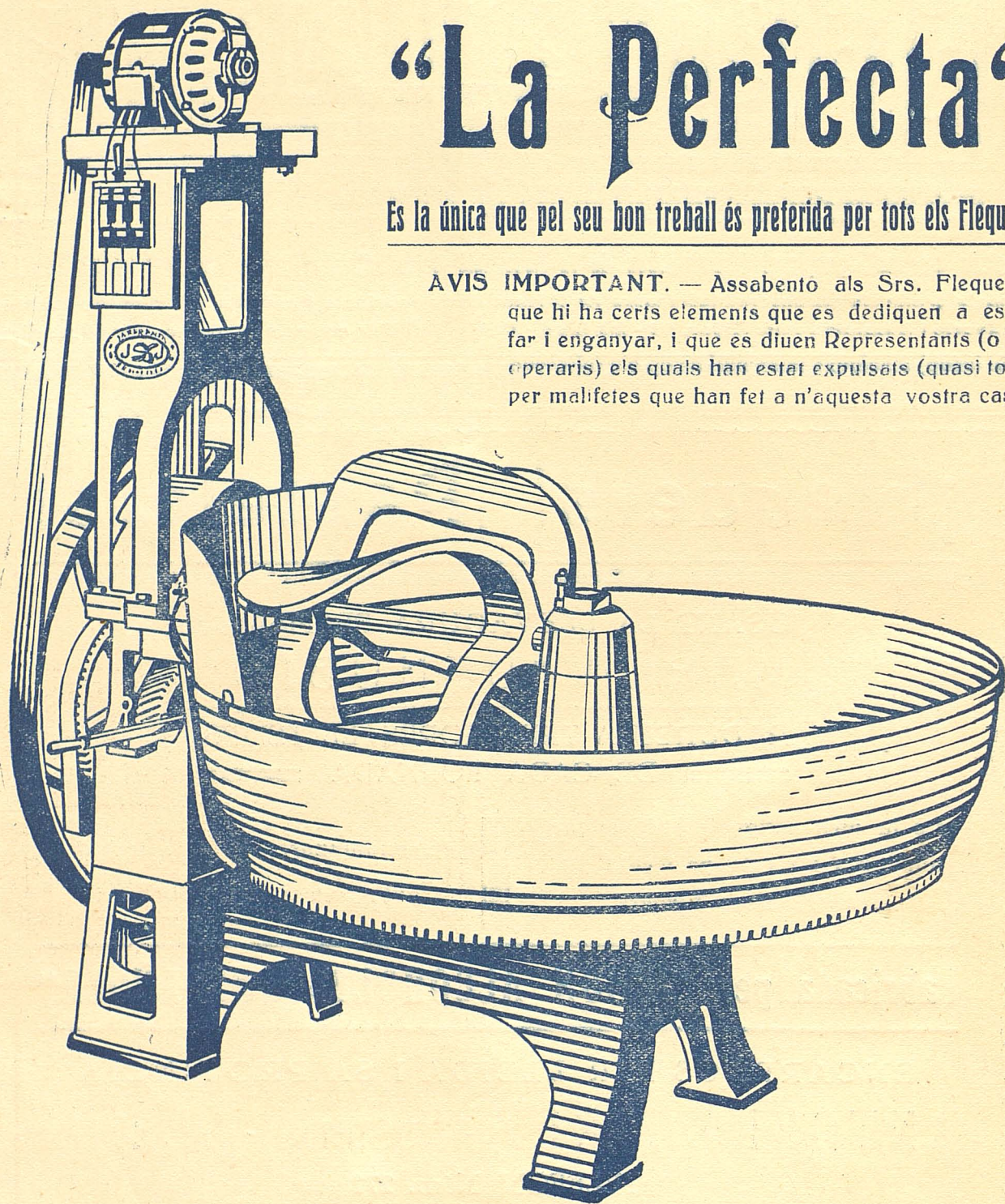
El nostre servei tècnic facilitarà gratuïtament quants informes pu-
guin necessitar els Senyors FLEQUERS i PASTELERS.

MAQUINA DE PASTAR

“La Perfecta”

Es la única que pel seu bon treball és preferida per tots els Flequers

AVIS IMPORTANT. — Assabento als Srs. Flequers, que hi ha certs elements que es dediquen a estafar i enganyar, i que es diuen Representants (o bé operaris) els quals han estat expulsats (quasi tots) per malfetes que han fet a n'aquesta vostra casa.

Josep Jover

Grans Tallers Mecànics
i de Foneria

Carrer d'Entença, 12-14-16-18
Telèfon 34401

BARCELONA

QUALITAT
PERFECCIÓ
PREU LIMITAT

**36 ANYS
D'EXPERIENCIA**

Els nous models
de MAQUINES
per a PASTAR
que construim te-
nen unes perfec-
cions que no re-
uneix cap altra
màquina

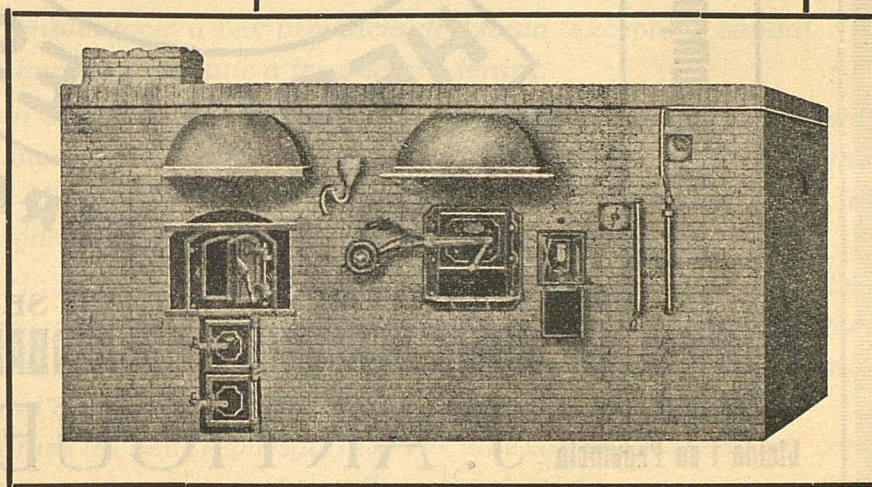
LO MES MODERN
AMB FORNS

Juan FERRE Matheu
S. A.

TAMARIT, 146
BARCELONA
TELEFON 31672

Unics tallers a Espanya es-
pecialitzats en la construcció
de ferros per a forns i ma-
quinària per a les indústries
de

**FLEQUERIES
I
PASTELERIES**

CASA FUNDADA L'ANY 1896

OFICINES:

CENDRA, 34

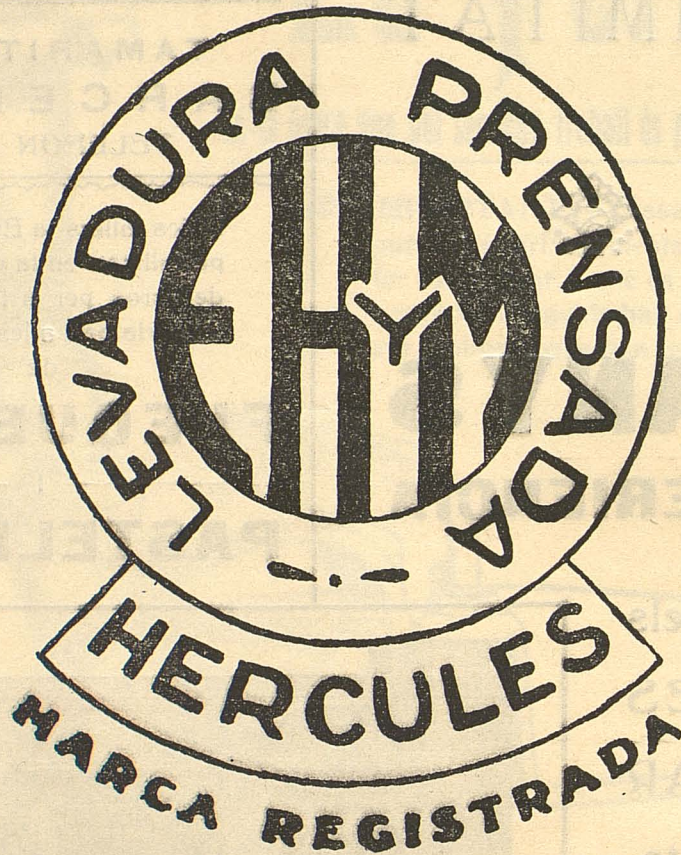
Telèfon 14423

FLEQUERS I PASTELERS

Useu la immillorable
Llevadura premsada

HERCULES

La de composició més moderna i científica

La més pura, fina i de major rendiment

PROBEU-LA I L'ADOPTAREU PER SEMPRE MÉS

Fabricada per EUGUI GERMANS I MURAZABAL, S. L. - Pamplona

Exclusiva per
Gleida i sa Província

J. ARTIGUES COLL

MIQUEL FERRER, 6 - # - TELÉFON 148

VACANT

El flequer lleidatà

Revista mensual, propietat i portantveu de la Federació de Industrials Flequers de la Província de Lleida
S'envia gratis als pastissers i fabricants de farines de la província i entitats del ram, de Catalunya
Redacció i Administració: Major, 92 - Circol Mercantil - Lleida ♦ Per anuncis demanar preus i condicions

Unes noves Bases

Hem rebut una còpia de les noves Bases de Treball, que el Sindicat d'Obrers Forners de Tàrrrega i comarca, en representació dels obrers de totes les comarques lleidatanes, ha presentat per a la seva aprovació i implantació a l'ex-província de Lleida, excepte la capital.

Aquestes Bases són les que han de substituir a les que ara tenim.

Encara que nosaltres no som cap autoritat per a jutjar si les dites Bases són de conveniència o no per als patrons flequers de la nostra federació, puix que ja els senyors del Consell Directiu i delegats al Jurat Mixte se n'ocupen i cuidaran dels nostres interessos, al menys, com a senzills flequers, ens plau dir la nostra modesta opinió sobre elles.

En aquestes noves Bases no hi veiem res de nou. Res d'interessant ni canviat a les velles. Excepte el que fa referència als jornals. Els obrers demanen que els jornals siguin de dotze, onze i deu pessetes diàries, en lloc de nou, vuit i set que en cobren ara. Resulta que demanen un jornal més superior que el que cobren els obrers de la capital de Lleida.

Hem llegit les Bases. I com més les hem repassat, més ens ha extranyat la manera com estant redactades. Són unes Bases curtes, escuetes, senzilles. Pocs articles, poques paraules, com si res no interessés més que l'augment de jornal. Hom diria talment que la regularització de les reivindicacions de caràcter moral no tenen res que veure.

¿Acceptarà la representació patronal aquestes Bases?

Creiem nosaltres que no. No pot acceptar-les. Ultra que és una absurditat el que paguessim als obrers dels pobles uns jornals més crescuts que a la capital, seria una estupidesa contraure aquesta responsabilitat.

Es dona el cas de que les Bases velles no han estat complertes per la majoria dels patrons ni tampoc pels obrers. Uns i altres les han considerat com a cosa morta. I si alguns patrons les han complert ha estat degut a la pressió que els delegats del Jurat Mixte han fet.

I ara, quan no s'han complert les velles, venir amb unes altres Bases en les quals hi ha un crescut augment de jornal, és una utopia. Si les acceptéssim, passaria el mateix que amb

les velles. Solament les complirien els patrons conscients i que degut al seu carinyo per la Federació segueixin el que aquesta els mana.

N'obstant, els nostres delegats no han de negar-se a la discussió d'aquestes noves Bases. Però és precis que immediatament el Consell de la Federació n'elabori unes altres i les presenti. Unes Bases ben fetes, on estiguin exposades totes les normes i condicions que siguin precises per al desenvolupament de la nostra indústria. I una vegada confeccionades, que hom les presenti al Jurat Mixte per a la seva discussió i aprovació.

En lloc d'acceptar una cosa feta depresa, convé signar un pacte que defensi els drets i interessos de les dues parts. Dels patrons i dels obrers. En llocs de fantasies sectàries, comprensió i consciència.

Los acontecimientos sobre el precio del pan en Gerona y sus comarcas

Haciéndome intérprete de los panaderos de esta provincia de Lérida, creo que todos lamentamos grandemente lo sucedido y es lo menos que podemos manifestar, sin entrometernos en los motivos que hayan podido dar lugar para llegar a los extremos que se llegaron. Nuestros compañeros de dicha provincia se cuidarán de dar cumplidas explicaciones, como ya nos hemos enterado por la revista «Flequeria Gironina» número 39 de su publicación.

Pero conocedores de la crítica situación económica que atraviesa nuestra industria en todas las partes de Cataluña aun que por diversos conceptos, nos permitimos hacer algunas manifestaciones que, aún cuando bastante sencillas, no dejan de ser interesantes, para poder formarse una idea sobre la posición de ambos litigantes, en el asunto del precio del pan en las comarcas gerundenses.

Primeramente debemos objetar si son de justicia y equitativas las tasas de los precios de las harinas con las del pan. Estamos también convencidos, de que los panaderos han acudido y con todo el respeto debido, a las autoridades competentes, para que se fiscalizase su situación, demostrando razonadamente los perjuicios que les ocasionaban los precios obligados, suplicando a la vez la correspondiente autorización para vender

el pan a un precio que no fuese tan ruinoso.

Ahora, nos cabe preguntar, si podían permanecer por más tiempo dichos industriales inactivos, viendo como se iban agotando sus pequeños ahorros, sirviendo a la vez para favorecer a otros sectores, en los cuales abundan algunos acaparadores y aprovechadores de la oportunidad para sus especulaciones.

Que debían pues hacer los modestos panaderos siendo en su mayoría trabajadores, que han de ganarse la vida con el producto de su trabajo y viéndose imposibilitados el poder sostener por más tiempo dicha situación que les arrastraba a una ruina segura, a un descrédito industrial y las calamidades que se iban cerniendo en sus modestos hogares.

No somos nosotros quienes debemos dar orientaciones. Creemos que pertenece a las Juntas que se les otorga el derecho de la regularización de precios, pero con el bien entendido que esos deben ser humanitarios y de justicia para garantía de todos los ciudadanos.

No dejamos de comprender lo molesto y desagradable que este asunto de precios de trigo, harina y pan, debe ser para los encargados de esta misión y más si no tenían las atribuciones necesarias para obrar como de seguro desearían, a fin de proceder debidamente.

Pero no podemos comprender que se nos trate injustamente y como si fuéramos nos-

otros los causantes o los culpables de la subida de los precios de trigos y harinas, como tampoco podemos comprender que se puedan imponer unos precios sin que guarden su debida proporción.

Tampoco está a nuestro alcance el poder comprender que el trigo tenga un mínimo y la harina y el pan no lo tengan, siendo el mismo artículo aun que trasformado, lo que da lugar a que las tasas sean ineficaces dando facilidades para ser burladas y permitir negocios y especulaciones cuando la oportunidad lo permite.

No creemos aceptable, ni prudente que para reducir el precio del pan, se recurra a una clase de confección detestable para el consumidor, resultando un descrédito para e industrial y nada beneficiaria al público por ser un pan deficiente en su calidad.

No vemos en estos procedimientos manera de acabar de una vez este engorroso asunto, para todos los que intervienen en la tasación de precios.

Y bien se podría evitar, si las Juntas Reguladoras provinciales fuesen compuestas de los varios sectores afectados. Además se les debería dar a estas Juntas, las atribuciones necesarias para la reglamentación de la venta del pan, según costumbres y clases de cada comarca, garantizando así el precio según el de las harinas. Buen pan, el peso sin fraude y con la higiene que dicho artículo requiere por su composición absorbente y la falta de poder sufrir desinfección alguna. Obligaciones hoy bastante descuidadas sobre todo en las comarcas, que se ha llegado a un transporte y venta ambulante vergonzosa y peligrosa para la salud pública, por carecer de toda previsión de limpieza y sanidad.

Tenemos la seguridad de que si no se hiciesen los desentendidos quienes deben preocuparse del interés público, las manifestaciones precedentes podrían servir de orientación, para evitar tantas anomalías existentes en el abastecimiento del pan.

No nos interesa a los panaderos que el trigo sea, a uno u a otro precio, y es de justicia se proteja al productor, sus intereses, sus sudores y desvelos para llegar a la recolección, pero no es menos de justicia lleven la re-

lación debida con los precios de las harinas y del pan. Evitando así acontecimientos desagradables como a pasado en Gerona y como pueden suceder en otras partes, evitando también molestias comprometedoras para las autoridades, para no estrujar a modestos industriales, beneficioso para el consumidor y en defensa de la economía nacional y catalana llegando al máximo de su perfecta organización.

Además de una regularización de precios como debe ser y una reglamentación buena y positiva para la venta. Una fijación en los precios del trigo sin oscilación de ninguna manera, para toda la cosecha del año en curso, única manera de poder burlar el ingenio de los acaparadores y oportunistas para negociar con el principal alimento del trabajador que es el pan.

V. Quintana.

Cervera, junio 1934.

El pa venerat

*Escrit exprofés per a
«El Flequer Lleidatà»*

Avui al tastar el pa
de farina lleidatana
he tingut un goig immens
que m'ha encisat la meva ànima

●

Oh flequer, gentil flequer
que saps fer cosa tan gaia:
del forn has tret barres d'or
que'l meu cor amb plè encisaven.

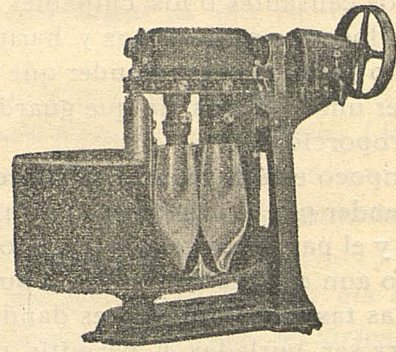
●

Pa formós: pa venerat:
com no haig jo d'estimar-te
si el meu pare es fill d'ací
i jo duc sang lleidatana?

Emili Graells Castells.

¡FLEQUERS!

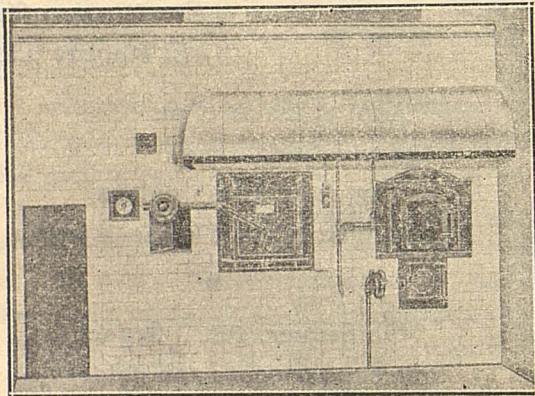
l'única manera d'implantar la jornada de vuit hores de treball als seus obradors, la obtindran canviant les seves màquines de pastar antigües, per la Ràpida HISPANIA. Les màquines Ràpides HISPANIA són les úniques de fabricació nacional que permeten en 20 minuts pastar 200 quilos de farina.

Màquines de 25 - 60 - 125 - 200
300 i 500 quilos

Si la producció li permet, compri les dues màquines (pesadora i funyidora), d'una producció màxima per hora de 3.600 pans o panets, com les que funcionen a INDUSTRIAL FLEQUERA, S. A. - Sarrià-Barcelona, — — i de les quals som els únics constructors. — —

Ferramentes i construcció de Fornos

per a

FLEQUERIES i PASTISSERIES

amb o sense ESCOPETA,
d'un o dos pisos, de forma
rodona o rectangular.

Demaneu preus i condicions a

Tomás Solés & C.º S. en C.

TALLERS i DESPATX:
Carrer de Barcelona, n.º 59

GIRONA
Telèfon 242

LOCAL EXPOSICIÓ:
Pl. de la República, n.º 3

Blat nou i mals vells

Per fi han arribat els desitjats jorns de la recolecció. Els pagesos busquen amagar la seva satisfacció, remugant que el blat no dóna el que semblava, que no està ben granat... Deixeu-los dir, que es queixen per sistema com per sistema regateigen les dones quan van a la compra. La collita, en general, és de les bones; és, en una paraula, immillorable. Ceres s'ha mostrat pròdiga.

Haveu copçat alguna volta l'encant d'un d'aquests dies d'estiu?

Les cigales llencen a l'aire tota la monotonia del seu cant; les falzilles pasen xisclant per damunt les eres; les formigues semblen camàlics atrafegats, arrossegant embalums tres i quatre vegades més grossos que elles mateixes; i per damunt de tots els sorolls, s'aixeca de cada era un cant típic, que no té una tonada definida, limitant-se a allargar fins a l'infinit l'última vocal.

Ja cap al tard, el blat va caient en daurada pluja, de l'arera als peus nus de l'arerador formant un gran munt que els sacs engolleixen promptament. La frescor de la «marinada» ha substituït a la xafogor de la mig-diada; la mainada riatllera s'empaita i fa tombarelles per damunt la tova catifa de palla que cobreix l'era, i la mestressa va d'ací d'allà, aqueferada en recollir els atuells del seu hotel ambulat.

No tarda gaire en sentir-se el traqueteig dels carros carregats amb el fruit de tota una anyada de suors i de neguits; ara perquè no plou, després perquè plou massa i després una broma carregada d'ira que fa estar amb l'¡ai! al cor a tota una comarca.

Oportunitat

Es lloga casa i forn a Bellcaire d'Urgell (ANTIC FORN DEL MONTSERRAT)
Forn: Si tens algún amic que desitgi instal·lar-se, per referències pots adreçar-te

a **Jaume Ciriola Camps**
CUBELLS (Lleida).

Però ara ja es pot respirar tranquil. Els «cassals» estan curulls de gra; només cal esperar el moment de vendre a bon preu i que el pa vagi a un preu que s'hi puguin guanyar la vida els pastissers i que sigui assequible als pagesos.

D'anar les coses com haurien d'anar, és evident que fóra així; però malauradament no podrà ésser mentre existeixin aquests botxins dels pagesos, dels flequers i dels farinaires modestos, que coneixem amb el nom d'«acaparadors».

Per a ésser acaparador sols es necessita tenir força diner, amb el qual s'arriba a mangonejar els preus i «taxes» del blat, fent-lo pujar o baixar segons les conveniències.

Jo, encara que comprenc les martingales de que es valen, no sé explicar-ho amb la claretat necessària; però no hi ha res tant clar com l'exemple. Donem una mirada retrospectiva a la temporada que acabem de passar. Després de la collita de l'any passat, el blat anava a un preu ruïnós, que no compensava de bon troç els treballs i els adobs esmerçats en el cultiu. Els pagesos, obligats per la necessitat de pagar els deutes contrets durant l'any, hagueren de vendre el blat al preu que els acaparadors volgueren.

Quan la major part del blat quedà amagatzemada, un ministre d'Agricultura—radical havia d'ésser—es despenjà amb un decret que apujava la tassa a un preu inverosímil. Correngué després a fer unes declaracions en que remarcava que feia pujar el blat per a protegir els agricultors. ¡Protegir als agricultors quan ja no tenien un gra de blat! Els protegits foren els acaparadors i els grans terratinents que podien esperar a vendre quan s'hagués consumat la maniobra.

Així hem vist magatzems abarrotats de blat comprat a un promig de 23 pessetes quarta, i venut després a 30 i 31 ptes.

Us doneu compte de la fabulosa quantitat que això representa amb les mils i mils de quarteres acaparades en tot Espanya? I no he acabat encara. Augmentat el preu del blat,

augmenta el de la farina i el del pa, i l'agricultor humil que hagué de donar el blat a qualsevol preu, després ha de pagar el pa a un preu que els flequers no hi tenen cap benefici i a ell el deixen arruïnat.

Resultat d'aquests beneficis desmesurats en els uns i d'aquesta penúria en els altres, és el desnivell econòmic i moral de tot el món.

Aquesta intransigència i aquest afany d'abassegar més riqueses, són les armes mateixes que han de matar al capitalisme, que no vol comprendre les realitats dels temps presents i vol seguir vivint ell sol. Ho fa com l'avestruç que quan veu un caçador, colga el cap a l'arena creient que no veient el perill, aquest d'eixa d'existir.

¿Quines són les solucions per a que el treball de pagesos, flequers i quasi tots els fariñaires—dic quasi tots, per que en conec algun que és acaparador—rendeixi per a viure decentment? ¡Ah! són molt difícils, per no dir impossibles.

La millor solució seria la que proposava el company senyor Quintana en un dels seus apreciats articles: La intervenció de l'Estat en els preus del blat, de la farina i del pa. Però aquesta solució té un obstacle insuperable: Que l'Estat és eminentment capitalista.

I quina protecció podem esperar els humils de les lleis, si els que les promulguen són acaparadors, grans terratinents o rics simplement, que pel sol fet d'esser-ho faran lleis que protegeixin el capital?

Tots hem vist i veiem cada dia que al fer una puja el preu de la farina i tractar els flequers d'apujar a proporció el pa, les autoritats no volen que s'apugi—els companys de Girona ens ho dirien—amb l'excusa de que els obrers no poden viure pagant el pa tant car. Però mai dona la casualitat de que busquin la causa inicial, fent posar la farina a un preu raonable, investigant si és massa crescut el marge que deixa la fabricació, o si el blat ha pujat de preu sense motiu.

Contra aquestes injustícies només hi podem oposar el que hi han oposat els companys de Girona: bons directors, unanimitat i disciplina.

Emili Agustí.

Ciutadilla.

Pan de lujo

Imprimir exquisito sabor y aroma a 10 panecillos, solamente cuesta DOS CENTIMOS.

El panadero siempre debe tener muy presente que la clientela se aumenta dando mejor clase de pan, pues el público, que es el verdadero juez, siempre se inclina a lo bueno

Industria Pastelera

En vuestros obradores no debe faltar el

PIROL

por ser el mejor impulsor de masas conocido hasta la fecha, así lo declaran los mejores maestros de obrador.

Detalles y muestras gratis:

Pablo Peguero
LEGANÉS — (Madrid)

La tasa y el trigo

Con motivo de la cosecha, el trigo baja de precio

La situación actual comienza a darnos la razón en nuestras afirmaciones y críticas contra el actual régimen de tasas y de la deficiente y equivocada intervención. Reconocemos que nos duele el tener que insistir sobre el tema pero más debería pesarnos a quienes debiendo velar por los intereses de la clase agricultora no lo hacen y no pueden de ninguna manera demostrar que nos equivocamos al afirmar que el régimen de tasas solo es provechoso para aquellos que, no teniendo necesidades apremiantes de vender sus trigos, los guardan para ponerlos al mercado cuando los precios hayan aumentado y los vendedores sean pocos. En una palabra, cuando debido a la escasez la tasa esté elevada.

Y menos podrán negarnos que la tasa beneficia a los acaparadores, los cuales hacen sus abundantes provisiones y las retienen hasta el último momento. Sabiendo que la tasación va aumentando cada día, guardan el género hasta el último día y lo venden al momento en que está más caro, haciendo impunemente y contra las necesidades nacionales, un seguro y descarado negocio.

Para nadie es un secreto que la cosecha pasada fué abundante y que aun quedan trigos de ella. Pero ello no ha sido obstáculo para que, habiendo muchas existencias los precios aumentasen y se llegase a venderse a precios fabulosos. Más, lo sarcástico del caso, es que cuando los trigos han valido muchas pesetas, los pobres agricultores, los que sudan sobre la tierra i combaten contra todas las inclemencias de la Naturaleza para producirlo, los pequeños agricultores tales como medieros, parceros i arrendatarios, ya habían vendido desde tiempo sus cosechas, cuando iba el trigo barato y que ahora, solo lo cobraban caro, los parásitos, los grandes terratenientes, los acaparadores, en fin los que solo sirven para estorbo en la economía nacional.

Esa dolorosa experiencia hace acudir a nuestra mente serias ideas y nos demuestra claramente que los modestos productores están huérfanos de todas las garantías, mientras se protege a los poderosos, aquellos que no lo necesitan ya que sus rentas y su situación económica les produce lo suficiente para vivir una vida tranquila y desahogada.

Es muy lamentable que los trabajadores, tanto de la tierra como del campo, de las fábricas o de los talleres, tengan que pagar el pan a precios elevadísimos, por culpa de los especuladores del trigo que con su ambición ocasionan un aumento considerable en dicho cereal y en las harinas, artículos con los cuales ha de elaborarse el artículo.

Ahora se acerca la nueva campaña. Pueden pues otra vez prepararse las sanguijuelas de la especulación ya que de nuevo se les presentan lucrativos negocios.

Por nuestra parte no nos cansaremos de insistir que la intervención actual es mala y que debería ser más adecuada. El precio del grano habría de ser igual para todo el año. Unica manera de burlar e impedir la especulación de los intermediarios y cesaría esa velada protección a quienes no lo necesitan ni lo merecen. Continuando como ahora, es una burla decir que se quiere proteger a los productores y a la agricultura.

Debemos recapacitar por un momento y pensar lo que ocurriría si todos los productores modestos, en un momento dado no se viesan obligados durante la recolección a vender sus trigos para pagar sus deudas contraídas durante el año. Pasaría que, fiados en que como más tiempo transcurra más caro será el trigo, lo guardarían como lo hacen los acaparadores y el resultado sería que habiendo trigo en abundancia no se encontraría para poder fabricar harina. Pero, si se supiera en seguro que el precio del trigo será igual al mes de julio que al mes de mayo, entonces todos los productores grandes i pequeños venderían, y el pan, alimento principal de la clase trabajadora, podría comprarse siempre a precio más limitado que ahora.

GUIX Y C.^{IA}

LÉRIDA

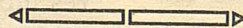
Casa LLORET

Establerta l'any 1915

FUSTERIA
LLEIDA

TELEFON 271

Unica especialitzada en einam per a forns

PASTISSERS, PASTELERS:
PEL QUE NECESSITEU PER
AL VOSTRE FORN, DIRI-
GIU-VOS A AQUESTA CASA,
QUE US SERVIRA TOT EL
NECESSARI DEL VOSTRE RAM

**Exportació
a
províncies**

Para acabar esa anomalía que perjudica en mucho, no solamente a la clase proletaria sino a la economía misma de la nación, se hace imprescindible el nombramiento de unas Juntas Reguladoras en las cuales estén representados los tres gremios que intervienen en la fabricación del pan, o sea, agricultores, fabricantes de harinas y panaderos, incluyendo también la representación del consumidor. Ellos podrían cada uno exponer sus puntos de vista y de sus deliberaciones salir las normas a seguir para el desenvolvimiento legal de las tres industrias, cuidando que ello fuera igualmente beneficioso para el consumidor.

Más, esas Juntas, habrían de tener autoridad propia y amplias atribuciones para sus trabajos. Como representantes genuinas de las tres industrias, ellas habrían de gozar de autoridad para dictar y hacer cumplir las normas necesarias al desenvolvimiento legal de las mismas. De lo contrario sería un organismo burocrático mas, que para nada práctico serviría.

Es a nuestro entender, una fórmula sencilla y fácil, debiendo significar nuestra extrañeza de que las autoridades competentes se hayan mostrado siempre sordas a esa solución que habría de reportarles una tranquilidad a ellas y un beneficio para los ciudadanos.

Aunque nuestra extrañeza podría aminorarse si nos fijamos atentamente en el hecho de que esas mismas autoridades permiten la anomalía que con respecto a los grandes acaparadores i pequeños productores continúa persistiendo, en beneficio de los potentados y en grave perjuicio de los humildes.

Un panadero.

Màquina de pastar

i motor complert, en estat de nou,
per a vendre barat. Dirigir se a

FITÉ I SALA, S. L.

Prat de la Riba, núm. 34 - Tàrrrega

PRODUIT PLUS-GLUT

(MARCA REGISTRADA)

Es un producte completament pur i inofensiu, d'immillorables qualitats per a regular el procés de la panificació.

"PRODUIT PLUS-GLUT", fou el primer en posar-se al mercat i serà sempre el preferit pels flequers, per ésser el millor.

"PRODUIT PLUS-GLUT", proporciona un rendiment de 7 a 9 quilos, per saca de farina.

"PRODUIT PLUS-GLUT", fa augmentar un 30% el volum del pa donant-li millor color, gust i apariència.

"PRODUIT PLUS-GLUT", permet posar el pa al forn ben fermentat, suprimint els àcids.

Els resultats del "PRODUIT PLUS-GLUT" són vertaderament reconeguts per tots els que l'usen, com el millor.

Hi haurà molts productes similars, però solament hi ha un sol "PRODUIT PLUS-GLUT", de resultats positius, reconeguts a l'estranger i a Espanya com:

- El més pur.
- El de més força.
- El que proporciona més quantitat de pa.
- El que vigoritza l'acció del glúten.
- El que dona més consistència a les pastes.

Amb autorització de la Direcció de Sanitat

Dipositari a Lleida:

RAMON SERRANO

Carrer Dolors, núm. 8

FABRICA DE FARINES

RITÉ I SALA, C. L.

Telèfon 24 - TARREGA

ANTONIO MOLINS

FÁBRICA DE HARINAS

GUALDA

TELÉFONO 48

LERIDA

ESSENCIES

J. Summers Arévalo

APARTAT 504

BARCELONA

La indústria flequera i el preu del pa

Del nostre col·lega «Flequeria Gironina» copiem aquest interessant escrit, que la Federació de Industrials Flequers de les terres gironines trameté als senyors Diputats del Parlament espanyol i al de Catalunya:

Antecedents

Es la indústria flequera la que més sofreix de la intervenció de l'Estat, en el que fa referència principalment a preus. Aquesta contínua intervenció estatal li té de tal manera lligades les mans, que li impedeix moure's amb la llibertat que necessita per al seu normal desenrotllament. Les nostres organitzacions, i amb el nostre criteri coincideixen adhuc homes que ostenten càrrecs públics, sostenen que la lliure concurrència regularia per llei natural els preus de venda del pa i que aquesta indústria pel fet normal de la competència no fóra mai objecte d'una especulació desmesurada que en beneficiar fortament l'indústria perjudicaria de fet els interessos del consumidor.

Si, però, hom accepta com a necessària la intervenció del poder públic per tal d'assegurar la no especulació i, per tant, l'interés del consum, la flequeria es creu amb un dret inalienable: el que sigui respectat el seu funcionament normal i que pugui regir-se per unes normes regulars que garanteixin la seva estabilitat. Volem que s'acabi d'una vegada per sempre el que la nostra indústria hagi de dependre en tot moment del caprici d'un senyor que vulgui, a les nostres costes, fer mèrits de governant.

Com s'intervé la indústria flequera

Des que l'Estat es feu un deure de fixar les taxes del blat, de la farina i del pa, son innumbrables els organismes que han tingut cura d'aquesta fixació. Organismes que d'abans de la República obraven al seu caprici sense deixar ni tan sols intervenir la representació dels industrials afectats.

Fou Marcel·lí Domingo quan estava al front del Ministeri d'Agricultura el que per primera vegada creà unes juntes reguladores de preus, en les quals donà intervenció als representants de tots els interessos afectats.

Posteriorment l'actual Ministre d'Agricultura després de revaloritzar el blat dictà amb data del 19 de gener passat un Decret en el qual es fixaven normes i s'establien uns organismes que havien de cuidar de la fixació dels preus de farines i pa, i feia avinent, en el mateix Decret, que seria necessària l'autorització del Ministre quan aquells preus haguessin de sufrir un augment. Aquells organismes eren creats a cada província i Catalunya pel seu règim d'autonomia, encara que aquest servei no és traspassat a la Regió Autònoma, quedava exceptuada en la disposició esmentada, la qual diu que per a la nostra terra continuarà el mateix règim d'abans.

Tot plegat fa que la nostra indústria es desenrotlli en un estat de confusió exasperant, sense que la flequeria sàpiga en cap moment sota quin règim funciona ni a què ha d'atenir-se. Comprova el que deixem exposat que cada una de les quatre circumscripcions catalanes segueix normes distintes per a fixar les taxes de farina i de pa.

Evidentment quan topen interessos contraposats, sempre són els més humils els que en surten perjudicats. I la posició de la flequeria, enclavada entre la intransigència de les autoritats, la gran potencialitat econòmica dels farinaires i les exigències del consumidor, del qual rebem nosaltres el contacte constant, és la posició de la víctima propiciatòria a tota mena de maltempsades.

Els nostres interessos, el nostre treball

quotidià, doncs, no troben en cap moment, com aquell qui diu, la compensació deguda en relació amb l'esforç realitzat per a portar endavant un negoci no gens envejable. Es quelcom ja endèmic, de cada any, el calvari que la nostra indústria ha de sofrir en arribar la primavera per tal d'anivellar els seus ingressos amb les seves despeses. Es toca ja en aquesta temporada el final de collita, l'escasseig d'existències de blat i el consegüent augment constant de les farines i el forceig inútil de la flequeria per a poder augmentar el preu del pa que falment sembla una cosa inviolable.

La flequeria organitzada en Federació de les Comarques Gironines ha esgotat aquest any tots els mitjans legals per a dur la persuasió a les autoritats, que la nostra indústria s'asfixiava, lligada per la seva intransigència portada a l'extrem no sabem amb quins fins, de no consentir un augment irrisori del preu del pa. Ens llençarem, doncs, a un moviment de desacatament a l'autoritat augmentant el preu sense la deguda autorització. En prendre aquest greu determini sabíem a l'avançada que hom faria caure damunt nostri tot el pes de la llei. Ho sabíem i no dubtàrem un moment de tirar avant convençuts de la justícia de la nostra causa. Se'ns penyorà, fins se'ns empresonà, però la nostra fermesa, que ens era donada en veure l'angoixa en que vivien els nostres companys, triomfà i els fets ens han demostrat que no anàvem equivocats en emprendre ben a contracor el camí de la desobediència.

Vol dir aixó que el conflicte està clos? De cap manera. El problema resta en peu puix se'ns pot atropellar impunement com s'ha fet fins ara, en qualsevol moment en què una autoritat vulgui desfogar el seu mal humor damunt nostre.

La solució

Ens cap l'honor de dirigir-vos a vós, que representeu al Parlament els interessos de la col·lectivitat i, per tant, els nostres, en espera que voldreu ajudar-nos a resoldre d'un cop i d'una manera normal i lògica el nostre problema que sembla fins avui insoluble.

Hi ha una fórmula senzillíssima per a resoldre'l, la qual ha estat acceptada unànimement

per la Junta Reguladora de Girona i elevada la petició al Ministre d'Agricultura de la República per si mereix la seva aprovació.

Consisteix en establir un *Quadre Regulator de preus* el qual fixaria automàticament el preu del pa en relació constant amb el de les farines i el d'aquestes amb el del blat.

Caldria, és clar, fer un estudi acuradíssim de tots els factors de producció per a l'establiment d'aquest quadre. Caldria crear unes Comissions encarregades d'aquest estudi previ en les quals haurien d'intervenir conjuntament representacions dels interessos dels bladers, dels farinaires i dels flequers; dels tècnics de l'Estat i de tots aquells altres elements que el poder públic volgués aportar-hi.

L'estudi i el treball d'aquestes comissions hauria de fer-se a Catalunya en cada una de les quatre circumscripcions i a la resta d'Espanya a cada província, puix cada una d'elles té modalitats i característiques diferents, establertes per les exigències del consum.

Una vegada fixat aquest *Quadre Regulator* n'hi hauria prou que fos aplicat estrictament a cada oscil·lació dels mercats de blats i de farines, el control del qual efectua el Govern en tot moment.

Tingueu la seguretat que d'aquesta manera es resoldria definitivament un problema que és la preocupació constant del poder públic i que d'aquesta solució en sortirien garantits tots els interessos que hi entren en joc. I el públic, el consumidor, s'aniria acostumant a la constant oscil·lació dels preus del pa, com no troba gens extranya la oscil·lació de preus en el mercat dels altres productes que per ésser d'un consum quotidià són tant de primera necessitat com aquell.

Girona, juny de 1934.

COL·LEGA: Quan tinguis de comprar, repassa les pàgines d'aquesta Revista i fes la teva comanda a alguna de les cases que anunciem. No solament seràs ben servit, amb les més millorables condicions, sinó que ajudaràs al manteniment d'EL FLEQUER LLEIDATÀ, que és el teu portantveu i el teu defensor ● ● ●

Companyerisme

Un flequer anomenat Pau, estava alló que se'n diu a l'«agonia» (com ens hem trobat la major part, debent molt i no poguer pagar). Un dia, mentre estava a la porta de la botiga, tot capficat i pensatiu, acertà a passar en Pere, un forner de la vila. Anava aquest tot tranquil amb la mitja riatlla als llavis, com l'home més satisfet del món i al arribar al davant d'en Pau, es donà compte del seu posat preocupat i atansant-se-li li diu:

—¿Que et passa que estàs tan ensopit?

En Pau açà el cap i el mirà de reull, en un posat temerós, com si hagués fet quelcom de injust i talment com si en Pere fos un jutje que li demanés explicacions. Després d'un moment de silenci i com si fes un esforç, li contestà.

—Res. Ja t'ho pots pensar. No puc treballar perquè no em volen fiar la farina.

Un cop dites aquestes paraules es mosegà els llavis com si se'n repenedigués.

En Pau va comprendre lo que pasava en l'interior del col·lega i amb tó franc li preguntà.

—¿Que no fas números? ¿No veus que venen el pa a baix preu com tu el vens, es impossible treure't el jornal?

Flequers!!

Voleu comprar una amasadora en perfecte estat, amb motor o sense, per pocs diners?

adreceu-vos a

Pacià Agustí

Ciudadilla - (Lleida)

és una verdadera ganga.

—Es que si no el venc en aquest preu no en vendré gens.

—Com? replicà en Pere esclatant en una forta riatlla. ¿Creus que potser deixarien el pa i menjarien pedres? No veus que aquests que tu tens per bons clients no són altra cosa que embustersos que et fan l'amic per aprofitar-se de les teves suors i arruinar-te poc a poc tant en la qüestió metàlica com la teva salut i la teva vida? I aixó solament per la teva tossuderia de no voler escoltar als teus companys d'ofici que busquen amillarar la seva situació i també la teva.

Vina amb mi Pau, que jo te presentaré a la nostra organització.

—¿Jo amb tu?

—Si. ¿Que te aixó de particular?

—Jo anar al teu costat quan sap tothom el mal que jo n'he dit de la vostra Societat i el mal que he fet als forners del poble?

—No te'n preocupis Pau. Ni a mi ni als companys no ens n'has fet gens de mal. Es a tu mateix a qui n'has fet i la prova, es que mentre nosaltres anem tirant tu ja no trobes crèdit ni diners per a treballar.

—Agraeixo la teva bondat Pere, però ¿que diran els altres? Tan contrari que jo n'he sigut d'ells; em senyalaran amb el dit.

—No t'ho creguis ni tingues por. La nostra entitat está creada per a demostrar que dos del mateix ofici no han d'ésser enemics i des del moment que tu entraràs en ella, tots te miraran com un company més i oblidaran el teu passat.

—Pensa Pere que jo sé que em tenen molta rabia tots.

—No. Te la tenien en tot cas. Però des d'un moment que canvis de comportament el passat passat. I si nó, anem i ho veuràs. Demés, si veus quelcom que no t'agrada t'en tornes.

I al acabar aquestes paraules, en Pere agafà del braç a en Pau i va emportar-se'l.

Pel carrer anaven els dos. L'un satisfet d'haver conquerit un desident. L'altre tot cap-

ficat i temerós, llensant cops d'ull d'ací d'allà pensant-se que tothom el mirava perquè anava al costat d'un forner que ell mateix havia combatut i criticat.

Al arribar a la porta del local on havia la societat de flequers en Pere, que anava al davant, s'aturà un moment per a fer entrar primer a en Pau i s'adonà del possat temerós d'aquest que anava amb el cap baix i la barba damunt del pit. Llavors, donant-li un cop amistós a l'esquena i fent-li alçar el cap li va dir:

—Així has d'entrar aon som nosaltres. Amb el cap ben alt. Cara al pervindre sense por. El passat queda esborrat i ara cal pensar solament en la lluita i els sacrificis que estem disposats a fer fins a aconseguir les nostres reivindicacions morals i materials.

I els dos flequers que feia poc s'odiaven, es donaren la ma i entraren al seu casal, amaratats d'entusiasme i de fe en el companyerisme flequer.

Un forner oblidat.

Un incident americà-argentiní relacionat amb el blat

En una llarga entrevista que ha tingut amb M. Tugwell, Secretari interí d'Estat de l'Agricultura, M. Espil, Embaixador de l'Argentina a Washington ha expressat la seva gran sorpresa respecte a una declaració feta per l'expert americà especialitzat en la qüestió del blat, M. Ezekiel, el qual ha declarat que l'Argentina portava sobre el mercat internacional una gran quantitat de blat a preus més baixos que els de les altres nacions.

M. Espil ha fet remarcar que era molt perjudicial per a la bona marxa de les negociacions diplomàtiques el fet de que els Estats Units acusin a l'Argentina de no observar les seves obligacions internacionals. Ha manifestat a M. Tugwell que la publicació en l'Argentina de les declaracions fetes per M. Ezekiel podrien constituir un obstacle seriós per a les negociacions que actualment tenen els dos països, respecte a la qüestió del blat.

CAÑELLES I C.^A

FÁBRICA DE FARINES

TÁRREGA

ATENCIO!

Dins de pocs dies serà posada al mercat la farina de la nova collita.

Naturalment, això ocasionarà un canvi en els preus de compra de la mateixa.

Per tal motiu, en nom de la Federació i vetllant pels interessos de tots els associats, avisem als nostres lectors que fins a nova ordre no canviïn els preus de venda del pa dels que actualment tenen.

Sabem que existeix una gran confusió respecte a la fixació dels preus de farina de la collita d'enguany i fins a sapiguer una cosa concreta i clara els forners no han de precipitar-se, perquè apart de que els ocasionaria algun fort perjudici material podria fer néixer competències entre els col·legues.

El Consell Directiu de la Federació i els representants de les Societats federades, vetllen per l'assumpte. Oportunament s'avisarà els preus oficials que les autoritats ens donguin i allavors, basats en una cosa segura i certa, els companys podran establir els nous preus de venda del pa.

Però mentrestant que tot vagi seguint com ara. No fer cas de ningú ni de res, fins que els directius avisin.

Esperem que així ho faran tots, car es pel seu propi benefici

Una nova Revista

Arriba a la nostra Redacció una nova Revista gremial titulada «Flequer Tarragoní».

Es el portantveu de la Federació d'Industrials Flequers de la «província» de Tarragona i ve a la palestra a lluitar per la defensa dels interessos de la nostra indústria, a l'ensens que procurar posar en contacte a tots els flequers de les comarques tarragonines.

La presentació de «Flequer Tarragoní» és esmerada i perfecta. Tant esmerada i perfecta

com poden fer-ho els col·legues que solament compten amb un gran carinyo i entusiasme per adquirir les reivindicacions que pertoen als forners.

Hem repassat el text i veiem amb molt plaer l'optimisme que tenen els companys tarragonins. Optimisme que no hi ha pas cap dupte es veurà molt aviat compensat amb l'engrandiment de la seva Federació i això mercès al crit de germanor que portarà «Flequer Tarragoní» a les llars flequeres.

Felicitem coralment als amics de les comarques tarragonines per la seva iniciativa i el seu esforç, i ens oferim com sempre, incondicionalment.

La Redacció.

Chordi, Baró i C.^{ia}

Fàbriques de Farina

A

Almacelles i Tamarit

Domicili social:

CATALUNYA, 5 :: TELÈFON 599

LLEIDA

¡FLEQUERS!

La seguretat de l'èxit en
el negoci de la pastisseria

queda garantitzat em-
pleant en el vostre forn el

LLEVAT PREMSAT

— marca —

CINTA ROJA

Producte preparat per la

Fàbrica de Levadura Prensada, S. A.
VILADECANS (Barcelona)

DIPÓSIT A LLEIDA:

BENVINGUT FARRÉ

C. MAJOR, 14 - TELEFON 248

Conceptes tècnics

L'objecte principal que ha de procurar-se al acoplar el llevat a la pasta consisteix en assegurar la producció convenient de gas biòxid de carbono. El llevat no pot, directament, produir gas del midó o del gluten que hi ha a la pasta. Aquests treballen solament el sucre, la maltosa, la glucosa i el sucre de canya, determinant la producció de biòxid de carbono i d'alcohol.

El midó pot disoldre's fàcilment en el sucre que hom nomena maltosa, mitjançant l'acció d'una substància o conjunt de substàncies que se'n diuen diastases.

El valor de la farina de malta consisteix principalment en la quantitat de diastases que contingui. Això passa principalment en la farina de malta, per la qual solament una petita quantitat de midó o de gra primitiu es converteix en maltosa durant el procés de la maltificació. En l'extracte de malta el contingut de maltosa es quelcom major i això depent en molt de la temperatura en que hom produeix l'extracte.

Les farines de malta estan compostes del 75 al 80 per cent d'ordi maltejat i llimpiat. La part major d'aquesta proporció és de midó que es converteix fàcilment en maltosa. Les impureses existents provenen principalment de les matèries que componen la pellofa del gra.

La farina ideal conté diastases en quantitat més que suficient en relació amb la que necessita el sucre del llevat. Quan hi ha escassetat de diastasa i de sucre, el llevat experimenta un desmillorament ocasionat per la manca de calor i nutrició. Per altra part, una major dosi de diastasa produiria massa sucre i el resultat seria una activitat excessiva del llevat que donaria major producció de gas; en d'altres paraules: la major part de substàncies seques de la farina es destrueixen durant la fermentació, i això, com és natural, significa un rendiment menor per cada sac de farina. Y per tant, també un perjudici que és precís evitar.

La collita de blat de 1934

Malgrat algunes millores locals, que, per altra part, són ja tardanes, és de cada dia més segur que la collita del blat i d'altres productes agrícoles serà en 1934 molt inferior a les de l'any passat.

Als Estats Units, 21 Estats són afectats per una gran i persistent sequera, les conseqüències de la qual prenen les proporcions d'un desastre.

Segons el «Financial Times» el sobrant de blat exportable no passaria dels 25 milions de «boisseaux» en lloc dels 150 milions que hom calculava.

Es diu que el President Roosevelt dirigit un missatge al Congrés en el qual demanarà un vot de crèdits especials d'uns 500 milions de dòllars per a socòrrer a les regions perjudicades.

També el Canadà ha estat perjudicat per la rigor atmosfèrica. Des dels darrers de maig, l'oficina d'estadística comunicava que la collita de 1934 no arribaria a pòguer qualificar-se de mitjana.

Hom avisa igualment una mala collita de gra en les regions danubianes. L'exportació de cereals ha estat prohibida pel govern rumà.

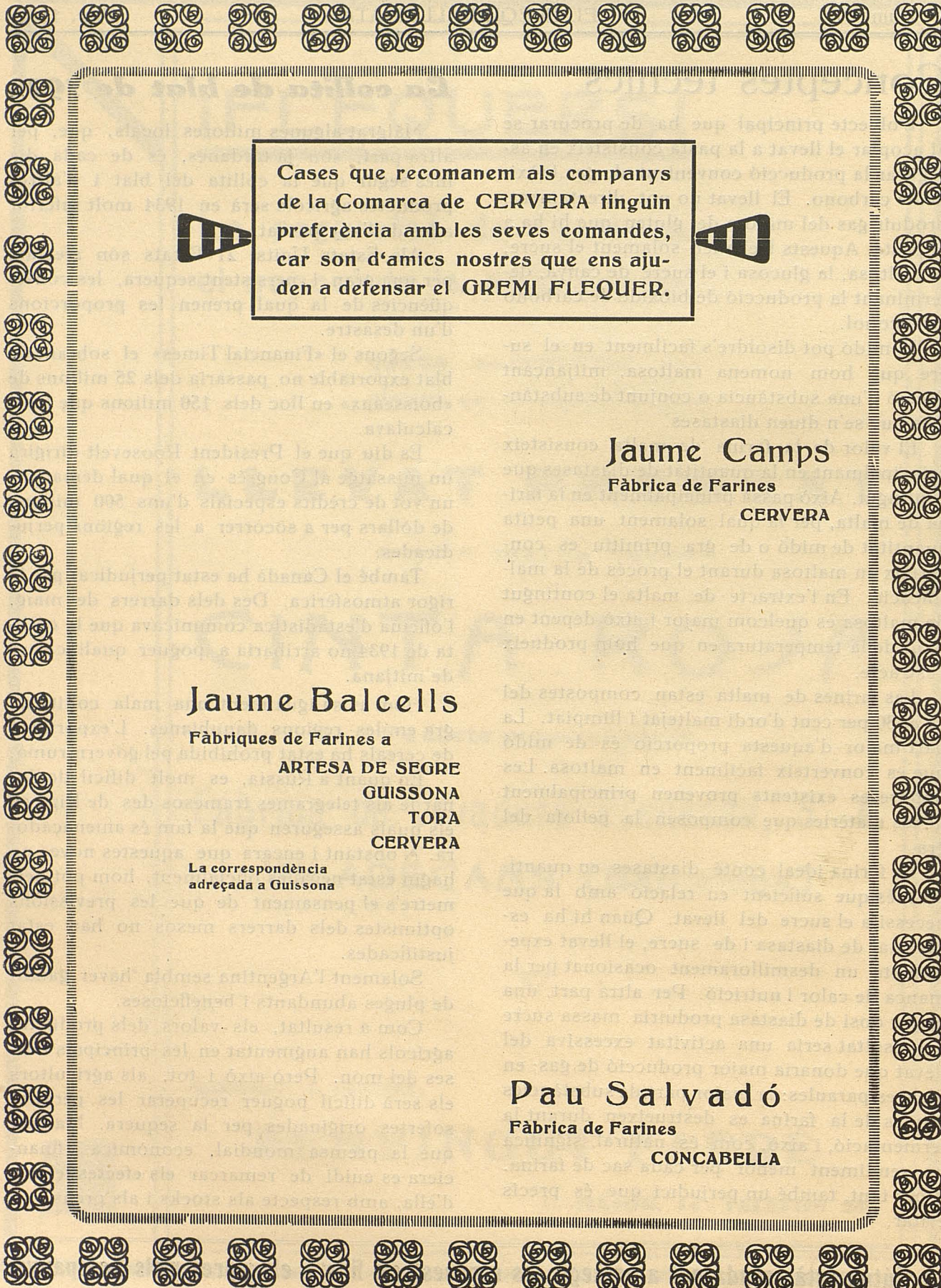
En quant a Rússia, es molt difícil de donar fé als telegrams tramesos des de Riga en els quals asseguren que la fam és amenaçadora. N'obstant i encara que aquestes noves no hagin estat negades oficialment, hom pot permetre's el pensament de que les previsions optimistes dels darrers mesos no han estat justificades.

Solament l'Argentina sembla 'haver gaudit de pluges abundants i beneficioses.

Com a resultat, els valors dels productes agrícoles han augmentat en les principals borses del món. Però això i tot, als agricultors els serà difícil pòguer recuperar les pèrdues sofertes originades per la sequera. Malgrat que la premsa mundial, econòmica i financiera es cuidi de remarcar els efectes felicitos d'ella, amb respecte als stocks i als preus.

La Mútua està creada per a protegir les esposes, els fills i els pares dels companys.

Cases que recomanem als companys
de la Comarca de CERVERA tinguin
preferència amb les seves comandes,
car son d'amics nostres que ens aju-
den a defensar el GREMI FLEQUER.

Jaume Camps

Fàbrica de Farines

CERVERA

Jaume Balcells

Fàbriques de Farines a

ARTESA DE SEGRE

GUISSONA

TORA

CERVERA

La correspondència
adreçada a Guissona

Pau Salvadó

Fàbrica de Farines

CONCABELLA

Hijo de Juan Turu

Construccions Mecàniques

Sant Llorenç, 70 - Telèfon 2303 - Apartat 30 - TERRASSA

Unica casa a Espanya especialitzada en construccions de
maquinària i aparells per a flequeries

AMB CERTIFICAT DE PRODUCTOR NACIONAL

Diploma d'Honor i Medalla d'Or en l'Exposició Internacional de Barcelona 1929

SECCIO FLEQUERIES

Amassadores per a pa candeal, viena i francès. — Màquines pesadores i divisores en quatre tamans. — Refinadores horitzontals i verticals. — Màquines per a pesar farina i per a espolsar sacs. — Molins per a ratllar pa. — Màquines per a tallar pa, automàtiques. — Forns de solera fixa i giratoria.

SECCIO PASTISSERIA I FABRIQUES DE GALETES

Amassadores especials per a pa de pessic i pastes dures. — Batidores en 50 tipus diferents. — Màquines per a trinxar ametlles. — Refinadores per a xocolates i turrons. — Laminadores amb cilindres reversibles.

SECCIO LABORATORIS

Amassadores especials per a productes químics. — Refinadores per a pintures i tintes litogràfiques. — Màquines per a fer i pulir grajees.
Batidores especials.

No es cobra cap màquina per avançat

Es paga quant el client està satisfet del seu bon funcionament

VOL MILLOR GARANTIA?

Demani preus i condicions sense compromís

VENDES A LLARCS TERMINIS

Tallers BALART

SABADELL

els més importants d'Espanya especialitzats en la construcció de toda mena de maquinària per Pastisseries i Confiteries

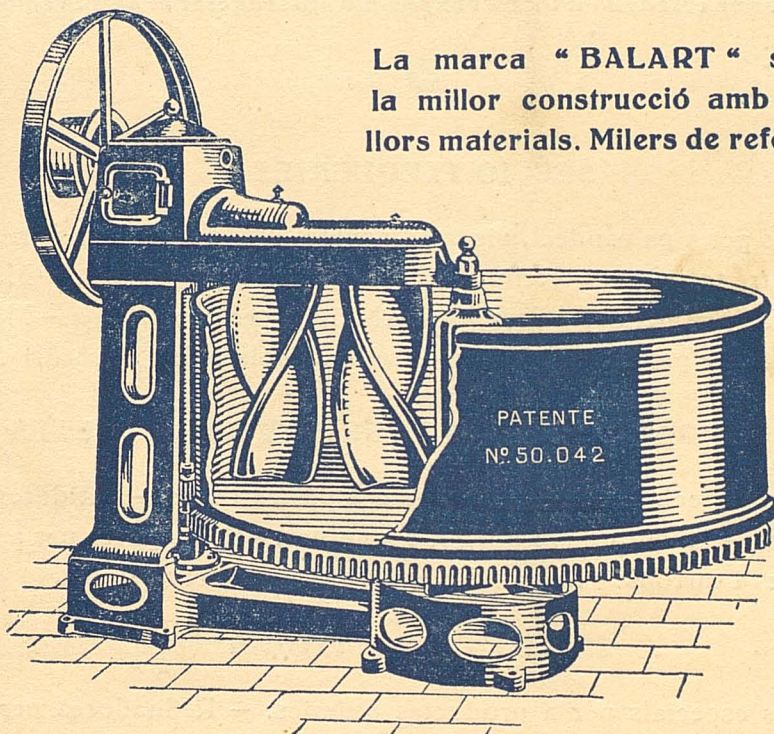
Ofereix les seves especialitats:

Amassadora "LA ECONÓMICA" (Patent 50.042)

Cilindre-refinador-automàtic "BALART" (Patent 85.289)

Pirògen "BALART" Aparell patentat per a escalfar forns amb olis pesats

Ferralls moderns per a forns

La marca "BALART" significa la millor construcció amb els millors materials. Milers de referències

Gran Diplòma d'Honor i Medalla d'Or, a la Exposició de Pannificació de Barcelona, any 1912

Gran Diplòma d'Honor i Medalla d'Or a la Exposició de Maquinària de Lleida, any 1928

Gran Diploma d'Honor a la Exposició Internacional de Barcelona 1929-30

Gran Diplòma d'Honor i Medalla d'Or a la Exposició Ibero-Americana de Sevilla 1929-30

Oficines i Tallers: Batllell, 3 - Telèfon 1348 - SABADELL

Delegació a BARCELONA: Riereta, 28 - (Travessia carrer S. Pau) - Tel. 20465

Delegació a MADRID: Avinguda Eduard Dato, 13 - Telèfon 20752

Per encarrecs a LLEIDA: Antoni Lloret - Fusteria - Afores del Pont

TELEFON 271